

ERMENİ DİYASPORASI NASIL ETKİLENMEKTEDİR

Alev KILIÇ

Yer yüzündeki ülkeleri göç alan ve göçmen yollayan ülkeler temelinde bir sınıflandırmaya tabi tutmak mümkündür. Böyle bir sınıflandırmada içinde yer aldığımız coğrafya göç veren bir bölge olarak temayüz etmektedir. Bunun belki tek istisnası Türkiye olmaktadır. Son iki yüzyıl içinde Türkiye, bir dönem nüfusunun büyük bir oranı göçmen nüfustan oluşan bir ülke niteliği de kazanacak şekilde, aldığı göçmen sayısı verdiği göçten çok daha fazla bir ülke olagelmıştır.

Komşu Ermenistanda ise çok daha farklı bir gelişme sözkonusudur. Ermenistan nüfusu, düşük doğum oranının yanı sıra, dışarıya verdiği sürekli göçün de etkisiyle inişe geçen bir eğri izlemektedir. Bugün Ermenistan nüfusunun birkaç katı ermeni asıllının dünyanın belli başlı yörelerinde yaşadığı bilinmektedir. Halen ermeni asıllı nüfusun en yoğun yaşadığı ülke Rusyadır. Daha sonra, daha azalan sayılarda ABD ve Kanada, başta Fransa olmak üzere Avrupa, Ortadoğu, başta Arjantin olmak üzere Latin Amerika, ve Avustralya gelmektedir.

Ermenilerin göç etmeyi tercih ettiği ülkeler, çoğunluğu oluşturan Rusya hariç tutulursa, bölgeden göçmen veren diğer halkların güzergahlarıyla örtüşmektedir. Ermeni diasporasının göze çarpan bir özelliği buldukları topluma uyum sağlamakla beraber asimile olmakta zorlanmalarıdır. Ermeni diasporasının kimliğini korumadaki direnme gücünün kaynağı, kendine özgü mezhebi ve geleneği ile kilise ve din birlikteliğinin yanı sıra, milliyetçilik duygusunun da kilisenin desteğiyle canlı tutulması olarak ortaya çıkmaktadır.

Ermeni diasporasının milliyetçilik duygusunun önde gelen bir motivisi , tarihi geçmişin ikibin yıl öncesine taşınarak efsaneleştirilmesi ve daha sonra, birinci dünya savaşı öncesi ve sırasında içeriden ve dışarıdan kışkırtılmak suretiyle peşine düştükleri hayalin geri tepmesi sonucu kurunun yanında yaşın da büyük zarar gördüğü mağduriyetin nesilden nesile aktarılması olarak ortaya çıkmaktadır.

İçinde yaşanan dönemin karşılıklı acıları dikkate alınmadan , maruz kalınan mağduriyetin tek yanlı ve bencilce büyük felaket olarak ifade edilmesi sosyolojik bir bakış açısıyla anlaşılabilir de olsa, bu tek yanlı algılamının siyasi propaganda konusu olabilmesi ve siyasi amaçlara hizmet eder hale gelmesi iddiaların muhatabı Türkiyede bir savunma refleksini harekete geçirmekte ve kendi yakın tarihinde içine gömdüğü derin acıların ve yaranın açılmasına neden olmaktadır.

Siyasi sahnede, ermeni diasporanın azınlığını oluşturan bir kitle tarafından dile getirilen bu iddiaların sınırlı sayıda ve garip bir tecelli ile geçmişte Ermenileri kıskırtan ve olayların sorumluluğunu taşıdığına kuşku bulunmayan ülkelerden kaynaklanıyor olması da Türkiye'nin günümüzde yakın ilişkiler sürdürdüğü bu ülkelerin, bu iddialara, ırkçı nefret söylemine ve karalama propagandasına karşı çıkmak bir yana, hoşgörülü yaklaşımlarıyla, hala tarihi art niyetler mi taşıdıkları sorusunu gündeme getirmektedir.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: KILIÇ, Alev. 2026. "ERMENİ DİYASPORASI NASIL ETKİLENMEKTEDİR ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2013 / 45. Mayıs 06. Erişim Mayıs 29, 2026. <https://www.avimbulten.org/public/tr/Yorum/ERMENI-DIYASPORASI-NASIL-ETKILENMEKTEDIR>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır